

కె.సురేందర్, న్యాయమూర్తి

క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.214/2009

తీర్పు తేదీ: 31.07.2023

తీర్పు:

ఈ అప్పీల్ ను అప్పీలుదారు/నిందిత అధికారి, హైదరాబాద్ లోని సిటీ సివిల్ కోర్టు అదనపు ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి (SPE & ACB కేసులు), C.C.No.21/2005లో 18.02.2009 తేదీన నమోదు చేసిన శిక్షను ప్రశ్నిస్తూ దాఖలు చేశారు, ఈ కేసులో అప్పీలుదారు/నిందిత అధికారి మరియు రూ.1,000/- సుమారు మొత్తం డిమాండ్ చేసి స్వీకరించినందుకు అవినీతి నిరోధక చట్టం, 1988లోని సెక్షన్లు 7 మరియు 13(1)(d) r/w 13(2) ప్రకారం నిందితుడిగా శిక్షించబడ్డారు.

2. రెండు వైపులా విన్నాను.

3. 24.03.2004న ACB, DSPని ఆశ్రయించిన PW1 ఫిర్యాదు చేసింది. 1965లో మొయినాబాద్ మండలం నాగిరెడ్డిగూడెం గ్రామంలో తన భార్య నళిని దేవి పేరిట సర్వే నంబర్లు 20 మరియు 21 లో Ac.18.28 గుంటల మేరకు వ్యవసాయ భూమిని కొనుగోలు చేసినట్లు ఫిర్యాదులో ఆయన పేర్కొన్నారు. 08.03.2004న, మొయినాబాద్ మండలం MRO కార్యాలయంలో Acs 7.34 గుంటలను కొలిచే సర్వే నంబర్ 20 లో తన భూమికి సంబంధించి 1 A మరియు 1 B పత్రాల ధృవీకరించబడిన కాపీల కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. దరఖాస్తు ఇచ్చిన తరువాత, PW1 19.03.2004 న కార్యాలయానికి వెళ్లి డిప్యూటీ MROగా పనిచేస్తున్న అప్పీలుదారుని కలిసి సర్టిఫైడ్ కాపీలను త్వరగా జారీ చేయాలని అభ్యర్థించారు. సర్టిఫైడ్ కాపీలు జారీ చేయడానికి అప్పీలుదారు Rs.1,000/- మొత్తాన్ని డిమాండ్ చేశారు. మళ్ళీ 23.03.2004న, అప్పీలుదారు MRO-PW3 ను కలిసి సర్టిఫైడ్ కాపీలు జారీ చేయాలని అభ్యర్థించారు. MRO పిలిచి, రికార్డు ప్రకారం సర్టిఫైడ్ కాపీలను జారీ చేయాలని అప్పీలుదారుని ఆదేశించారు. సర్టిఫైడ్ కాపీలను జారీ చేయమని MRO అప్పీలుదారుని ఆదేశించినప్పటికీ, అప్పీలుదారుడు Rs.1,000/- లంచంగా ఇవ్వాలని పట్టుబట్టారు మరియు మొత్తాన్ని చెల్లించకపోతే అతను సర్టిఫైడ్ కాపీలను జారీ చేయనన్నాడు.

4. 24.03.2004న 4.00 గంటలకు ఫిర్యాదు అందుకున్న DSP ప్రాథమిక విచారణలు నిర్వహించి, PW1 ను 26.03.2004న రావాలని కోరారు.

5. PW1, DSP, ఇన్స్పెక్టర్, ఇండిపెండెంట్ మధ్యవర్తులు మరియు ఇతరులు DSP, ACB, హైదరాబాద్ కార్యాలయంలో సమావేశమయ్యారు. Ex.P4 కింద ఉదయం 9.30 నుండి 10.30 వరకు ప్రీ-ట్రాప్ ప్రొసీడింగ్స్ రూపొందించబడ్డాయి. ప్రీ-ట్రాప్ ప్రొసీడింగ్స్ పూర్తయిన తరువాత, ట్రాప్ పార్టీ మొయినాబాద్లోని MRO కార్యాలయానికి వెళ్లింది. అప్పీలుదారు చేసిన డిమాండ్ మీద మాత్రమే, మొత్తాన్ని బదిలీ చేయాలని, లేకపోతే కాదని PW1ని DSP ఆదేశించారు.

6. PW1, కార్యాలయ ప్రాంగణం లోపలికి వెళ్లి విచారణలో అప్పీలుదారు హాజరు కాలేదని కనుగొన్నారు. మధ్యాహ్నం 1.45 గంటలకు అప్పీలెంట్ వచ్చే వరకు ట్రాప్ పార్టీ కార్యాలయ ప్రాంగణంలో వేచి ఉంది. ఆ తరువాత PW1 కార్యాలయం లోపలికి వెళ్లి సుమారు 3.00 గంటలకి బయటకు వచ్చి ట్రాప్ పార్టీకి సిగ్నల్ ఇచ్చి అప్పీలుదారుడు లంచం తీసుకున్నట్లు సూచించాడు. ట్రాప్ పార్టీ కార్యాలయంలోకి ప్రవేశించి, DSP అప్పీలుదారుని ప్రశ్నించారు. సోడియం కార్బోనేట్ ద్రావణాన్ని తయారు చేయబడింది మరియు అప్పీలుదారు తన చేతులను రెండు గ్లాసులలో విడిగా కడుక్కున్నారు. అప్పీలుదారుని కుడి చేతి వేళ్లు సానుకూలంగా మారాయి మరియు ఎడమ చేతి పరీక్ష రంగులేనిదిగా మిగిలిపోయింది. PW1 నుండి అందుకున్న మొత్తానికి సంబంధించి DSP అప్పీలుదారుని ప్రశ్నించారు. అప్పీలుదారుడు తన చొక్కా జేబులో నుండి వెయ్యి రూపాయల లంచం మొత్తాన్ని తీసి ట్రాప్ పార్టీకి అప్పగించాడు. అప్పీలుదారు మరియు ఫిర్యాదుదారు ఇద్దరినీ విచారించారు. ట్రాప్ అనంతర కార్యకలాపాల సమయంలో PW3-MROను కూడా విచారించారు. సంబంధిత పత్రాలను MRO అందజేశారు. పోస్ట్ ట్రాప్ ప్రొసీడింగ్స్ ముగిసిన తరువాత, Ex.P12-పోస్ట్ ట్రాప్ ప్రొసీడింగ్స్ రూపొందించారు.

7. ఇన్స్పెక్టర్ దర్యాప్తును ముగించి మరియు అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 7 & 13 (1) (d) కింద నేరానికి అప్పీలుదారుపై చార్జిషీట్ దాఖలు చేశారు.

8. అప్పీలుదారు తరపున హాజరైన న్యాయవాది ప్రధాన వాదన ఏమిటంటే, ఏ సమయంలోనైనా అప్పీలుదారు PW1 చేసిన Ex.P2-దరఖాస్తుతో వ్యవహరించలేదు. నిజానికి అతని వద్ద నుంచి Ex.P2ను స్వాధీనం చేసుకోలేదు. అందులో అతని సంతకం లేదు మరియు PW1 చేసిన దరఖాస్తు గురించి అతనికి తెలియదు. ఫిర్యాదుదారు-PW1 అతన్ని ఎప్పుడూ కలవలేదు మరియు 1-A మరియు

1-B పత్రాల సర్టిఫైడ్ కాపీలను జారీ చేయడం అతని అధికారిక విధి కాదు. MRO-PW3, PW4- సీనియర్ అసిస్టెంట్, PW5-జూనియర్ అసిస్టెంట్ అందరూ కలిసి అప్పీలుదారుని తప్పుగా ఇరికించారని ఆయన తెలిపారు. PW1 సహాయంతో తప్పుడు ఫిర్యాదు నమోదైంది మరియు PW3 నుండి 5 వరకు అధికారిక సాక్షులు అతనిపై వాంగ్మూలం ఇచ్చారు. డిమాండ్ అంశం ప్రాసిక్యూషన్ చేత నిరూపించబడలేదు కాబట్టి, శిక్షను పక్కన పెట్టాలి.

9. నీరజ్ దత్తా వర్సెస్ రాష్ట్రం (ఎన్సిటి ఆఫ్ ఢిల్లీ ప్రభుత్వం) 2022 లైవ్ లా (ఎన్సి) 1029 కేసులో గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆయన ఆధారపడ్డారు, అందులో గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం డిమాండ్ అంశాన్ని నిరూపించడానికి ప్రాసిక్యూషన్లై భారం ఉందని పేర్కొంది. కేవలం ప్రభుత్వ ఉద్యోగి నుండి మొత్తాన్ని వసూలు చేయడం అనేది స్వయంచాలకంగా అప్పీలుదారుని దోషిగా నిర్ధారించదు. ఇంకా, సాక్షుల శత్రుత్వం ఉన్న కేసులలో, ట్రయల్ కోర్టు కేసులోని ఇతర పరిస్థితులను పరిశీలించి, నిందితుడు అధికారి ప్రమేయం లేదా ఇతర విషయాల గురించి నిర్ణయించవచ్చు.

10. MRO లేదా అతని ఉద్యోగులు అప్పీలుదారుని తప్పుగా ఇరికించాల్సిన అవసరం లేదని, Ex.P2 దరఖాస్తు PW1 చేత చేయబడింది మరియు వాస్తవానికి PW3 సాక్ష్యంలో, 1-A మరియు 1-B పత్రాల సర్టిఫైడ్ కాపీలను జారీ చేయమని PW3 అప్పీలుదారును ఆదేశించినట్లు స్పష్టంగా పేర్కొనబడింది. అప్పీలుదారుడి చొక్కా జేబులో నుంచి ఈ మొత్తాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నారు అని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ పేర్కొన్నారు..

11. కాన్ఫీరామ్ వర్సెస్ పంజాబ్ రాష్ట్రం (2005) 12 ఎన్సిసి 641 కేసులో గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆయన ఆధారపడ్డారు. కళంకిత కరెన్సీని తన వద్ద ఎందుకు కలిగి ఉంచుకున్నాడనే దానిపై నిందితుడు సహేతుకమైన వివరణ ఇవ్వనందున, ఆ తీర్పులో, అనుమానం తలెత్తుతుందని గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది. అందులోని అప్పీలుదారుడు తన భాధ్యత తీర్చలేదు కాబట్టి, నేరారోపణ నిర్ధారించబడింది.

12. ఎం.నరసింహారావు వర్సెస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం 2001 (1) ఏఎల్డి (సిఆర్ఎల్.) 407 (ఎన్సి) కేసులో గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై కూడా ఆయన ఆధారపడ్డారు, అందులో ఒకసారి

డిమాండ్ చేసిన మొత్తం ఆమోదించబడినట్లు తేలితే, ఆ మొత్తాన్ని చట్టవిరుద్ధమైన సంతృప్తిగా అంగీకరించినట్లు చట్టపరమైన అంచనాకు రావచ్చు.

13. అజిత్ కుమార్ వసంత్ లాల్ జవేరి వర్సెస్ గుజరాత్ రాష్ట్రం 1993 Supp (1) SCC 482 కేసులో గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆయన మరియు ఆధారపడ్డారు, అందులో గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు, బలవంతం చేశారు అనే వాదన అంగీకరించడానికి నిరాకరించింది. వివాదాస్పదంగా లేని మొత్తాన్ని నిందితుడి నుండి స్వాధీనం చేసుకున్నందున శిక్షను సమర్థించారు.

14. అప్పీలుదారు ప్రధాన వాదన ఏమిటంటే, 1-A మరియు 1-B ధృవీకరించబడిన కాపీలను పొందే ఉద్దేశ్యంతో PW1 చేసిన Ex.P2-దరఖాస్తు గురించి అతనికి తెలియదు. 08.03.2004న, PW1 ద్వారా Ex.P2 దరఖాస్తు చేయబడిందని కోర్టు ముందు PW3-MRO పేర్కొన్నాడు. PW4-సీనియర్ అసిస్టెంట్ ఆ దరఖాస్తుపై సంతకం చేసి రికార్డు విభాగానికి పంపారు. జూనియర్ అసిస్టెంట్ అయిన PW5 22.03.2004 న అప్పీలుదారుకు ఒక నోట్ ను ఉంచారు. ట్రాప్ కు ముందు, PW1 ఫిర్యాదుదారు సర్టిఫైడ్ కాపీల కోసం తనను సంప్రదించాడని, అప్పీలుదారుని సంప్రదించమని PW1కి తెలియజేశాడని PW3-MRO పేర్కొన్నారు. ఆ తరువాత అతను అప్పీలుదారుని పిలిచి, నిబంధనల ప్రకారం ధృవీకరించబడిన కాపీలను జారీ చేయాలని ఆదేశించాడు.

15. Ex.P2 – దరఖాస్తు PW4-సీనియర్ అసిస్టెంట్ ద్వారా స్వీకరించినందుకు ఎటువంటి వివాదం లేదు. జూనియర్ అసిస్టెంట్ అయిన PW5 Ex.P2 లో సంతకం చేసి, అతను ఒక నోట్ పెట్టి, 22.03.2004 న అప్పీలుదారుకు పంపినట్లు పేర్కొన్నాడు. PW1-Ex.P2 చేసిన దరఖాస్తును స్వాధీనం చేసుకోవడం PW5 టేబులు నుండి వచ్చినందున, అప్పీలుదారుకు దరఖాస్తు గురించి కూడా తెలియదని చెప్పలేము. PW3-MRO తన అధీనంలో ఉన్నవారికి వ్యతిరేకంగా ఎందుకు అబద్ధాలు చెబుతారు అనేదానికి ఎటువంటి కారణం లేదు. EXP1 ఫిర్యాదు లో, PW3-MRO ని PW1 కలుసుకున్నట్లు అతను ధృవీకరించబడిన కాపీలను జారీ చేయమని అప్పీలుదారుని ఆదేశించాడు ప్రత్యేకంగా పేర్కొనబడింది,. PW1 చెప్పిన దానిని బట్టి, చెప్పిన ధృవీకరించబడిన కాపీలను జారీ చేయడానికి అప్పీలుదారు, వెయ్యి రూపాయలు చెల్లించాలని పట్టుబట్టారు. MRO-PW3 నుండి ధృవీకరణ పత్రాన్ని తీసుకొని, ధృవీకరించబడిన కాపీలను ప్రాసెస్ చేసి జారీ చేయడం అప్పీలుదారుడి బాధ్యత, అనేది, వివాదంలో లేదు.

17. Ex.P2-దరఖాస్తు ప్రాసెసింగ్ గురించి PW3 నుండి PW5 వరకు చెప్పినారు. ప్రత్యేకంగా PW1, అతను అప్పీలుదారుని చాలాసార్లు కలిసినట్లు మరియు అప్పీలుదారుడు లంచం మొత్తాన్ని చెల్లించాలని పట్టుబట్టినట్లు పేర్కొన్నాడు. PWs.3 నుండి 5 వరకు PW1 తో కలిసి, అప్పీలుదారుని తప్పుడు కేసులో తప్పుగా ఇరికించారనే, న్యాయవాది వాదనను, విశ్వసించలేము. PW3 నుండి 5 వరకు, అప్పీలుదారుని తప్పుగా ఇరికించడానికి, ఎటువంటి కారణాలు ఇవ్వబడలేదు. డిమాండ్ యొక్క వాస్తవాన్ని PW1 పేర్కొన్నారు మరియు ఫిర్యాదులో Ex.P1 కూడా ప్రస్తావించబడింది. బ్రాప్ తేదీన కూడా అప్పీలుదారు చేసిన డిమాండ్ ప్రకారం కళంకిత కరెన్సీని అప్పీలుదారుకు బదిలీ అందజేశారు. ఆ మొత్తాన్ని అప్పీలుదారుడి చొక్కా జేబులో నుంచి స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

18. పైన పేర్కొన్న వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితుల దృష్ట్యా, ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి ఫలితాలలో జోక్యం చేసుకోవడానికి ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు.

19. తదనుగుణంగా, క్రిమినల్ అప్పీల్ విఫలమై, తిరస్కరించబడింది. అప్పీలుదారుడు/నిందితుడిని హాజరుపరచాలని మరియు శిక్షలో మిగిలిన భాగాన్ని అనుభవించడానికి అతన్ని జైలుకు పంపాలని ట్రయల్ కోర్టును ఆదేశించబడింది.

ఇతర దరఖాస్తులు ఏవైనా పెండింగ్లో ఉంటే, అవి మూసివేయబడతాయి.